

Reactie op klacht

Aan : Mevrouw S. Nieuwenhof
CC : Klachtenfunctionaris ACM
Van : Directie Toezicht Energie

Ons kenmerk : ACM/UIT/642310
Datum : 7 maart 2025
Zaaknummer : ACM/24/192421

Geachte mevrouw Nieuwenhof,

De klachtenfunctionaris van de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) heeft mij gevraagd om namens de Directie Toezicht Energie van de ACM te reageren op uw klacht. Uw klacht gaat over het onderzoek Energietarieven in Transitie.

Uw klacht

U geeft aan dat u het niet eens bent met de uitkomsten van ons onderzoek getiteld Energietarieven in Transitie. Na een schriftelijke reactie van onze klachtenfunctionaris op 20 januari jl. maakt u kenbaar dat u daar geen genoeg mee neemt, en wenst dat uw klacht formeel in behandeling wordt genomen.

Reactie directie Toezicht Energie

Over de ACM

De ACM voert toezicht uit op de consumentenmarkt voor energie. De ACM volgt de tarieven die energieleveranciers in rekening brengen bij de consument nauwgezet. Indien de ACM oordeelt dat deze onredelijk zijn, kan de ACM ingrijpen. In dit kader heeft ook het onderzoek naar de meerkosten plaatsgevonden. De ACM vond het van belang om na te gaan of de tarieven van energieleveranciers voor klanten met zonnepanelen redelijk zijn. De ACM is onafhankelijk. Dit is in de wet vastgelegd. De onafhankelijke rol is cruciaal voor gezaghebbend en effectief toezicht. Alleen op deze wijze kunnen we de consument adequaat beschermen. Net als alle andere onderzoeken van de ACM is dit rapport onafhankelijk en zonder beïnvloeding van derden tot stand gekomen.

De behandeling van uw klacht

Wij vinden het vervelend dat u ervaart dat u niet voldoende reactie hebt gehad. ACM heeft een voorlichtingstaak en wij nemen die serieus omdat we het belangrijk vinden dat alle consumenten kunnen deelnemen aan de energiemarkt en de energietransitie. Ook als we het niet met klachten eens zijn leren we ervan. Vaak gaat het om misverstanden of zaken die verkeerd worden begrepen. Dankzij reacties zoals van u weten we waar we nog duidelijker in moeten zijn.

De inhoud van uw klacht

In onze reactie hebben wij aangegeven dat wij de uitkomsten van het onderzoek niet aan zullen passen op basis van uw klacht. We hebben u uitgelegd hoe ons onderzoek antwoord geeft op de vragen die bij u leven en waarom uw aannames onjuist zijn.

Onderstaand bespreken we de twee belangrijkste punten.

1. Het afnemen en terugleveren van elektriciteit bij uw leverancier.

U geeft aan dat terugleveren volgens u niet mogelijk is. Klanten leveren in uw optiek geen elektriciteit aan de leverancier en leveranciers kunnen die elektriciteit niet doorgeven aan andere klanten. U stelt dat leveranciers dan batterijen zouden moeten hebben. U noemt ook als argument dat er geen kabels lopen tussen de klant en de leverancier.

Reactie ACM

Een energieleverancier sluit een overeenkomst met bij hem aangesloten klanten voor levering en/of teruglevering van elektriciteit. Dit betekent niet dat er een rechtstreekse unieke elektriciteitskabel van de leverancier naar de klant hoeft te lopen, of dat de leverancier over fysieke opslag- of opwekcapaciteit hoeft te beschikken. Iedereen in Nederland is aangesloten op hetzelfde elektriciteitsnetwerk, waar alle opgewekte elektriciteit op ingevoed wordt, overheen getransporteerd wordt, en van wordt afgenomen.

Een leverancier is ervoor verantwoordelijk dat er op elk moment evenveel elektriciteit voor zijn klanten wordt opgewekt als er door zijn klanten wordt afgenomen. De leverancier maakt daarom een raming van hoeveel elektriciteit er op elk moment van de dag voor zijn klanten nodig is, op basis van data zoals verbruiksprofielen en weersvoorspellingen. De stroom die hij op basis van die ramingen verwacht nodig te hebben, koopt hij in bij bijvoorbeeld elektriciteitscentrales. Het gaat er hierbij niet om dat de leverancier over de hele contractperiode (bijvoorbeeld 12 maanden) genoeg elektriciteit heeft ingekocht om de afname van zijn klanten te dekken: de opwek en afname moeten continu, op elk moment, in balans zijn.

Op een moment dat een klant met zonnepanelen meer stroom opwekt dan hij zelf verbruikt, levert deze klant die stroom terug aan zijn leverancier. Dat betekent niet dat de leverancier die stroom fysiek afneemt, maar wel dat de leverancier administratief en financieel verantwoordelijk is voor de door zijn klant opgewekte en op het elektriciteitsnet ingevoede stroom. De leverancier zal op die momenten minder stroom moeten inkopen dan hij anders gedaan had, of zelfs "overtollige" stroom moeten verkopen aan andere partijen. De aldus verkochte (of minder dan anders ingekochte) stroom vertegenwoordigt een bepaalde waarde, afhankelijk van de op dat moment geldende prijzen op de elektriciteitsmarkt. Dit is wat er bedoeld wordt met het "terugleveren" van stroom aan een leverancier, en de daarmee gepaard gaande kosten en opbrengsten.

2. Onbalans en de rol van de netbeheerder.

U schrijft: "Mijn energieleverancier betaald [sic] niets aan TenneT voor de elektriciteit die ik lever aan het elektriciteitsnet en daarmee vervalt ook dit argument tot meerkosten."

Reactie ACM

Het is juist dat uw leverancier niet aan de netbeheerder betaalt voor afgenomen of teruggeleverde elektriciteit. Het is echter wel zo dat de leverancier verantwoordelijk is voor levering en teruglevering van al zijn aangeslotenen. Wanneer een klant met zonnepanelen opgewekte stroom teruglevert aan het elektriciteitsnet, is de leverancier voor die stroom financieel verantwoordelijk, zoals hierboven uitgelegd. Wanneer een klant, vanwege de onvoorspelbaarheid van het weer, meer of juist minder opwekt dan zijn leverancier voorzien had, is er sprake van onbalans op het elektriciteitsnet. De netbeheerder is ervoor verantwoordelijk de balans onmiddellijk te herstellen, omdat anders de stroomvoorziening in Nederland in gevaar kan komen.

De netbeheerder herstelt de balans door bijvoorbeeld meer of juist minder stroom op te laten wekken door energiecentrales, en maakt daarvoor kosten. Deze kosten worden (in dit voorbeeld) in rekening gebracht bij de leverancier die financieel verantwoordelijk was voor de onbalans. Op deze manier brengt TenneT kosten in rekening bij leveranciers: het is inderdaad niet zo dat de leverancier aan TenneT betaalt voor stroom die een klant levert, maar opwekking van zonnestroom door consumenten kan, zoals wij hebben beschreven in ons onderzoek Meerkosten van klanten met zonnepanelen voor energieleveranciers leiden tot toegenomen

onbalans en toenemende kosten, die via TenneT bij de leverancier belanden en door de leverancier weer bij klanten in rekening gebracht kunnen worden.

Conclusie

Wij waarderen dat u signalen stuurt en hebben uw signalen onderzocht. Mede op basis van signalen zoals die van u doen wij op dit moment nader onderzoek naar terugleverkosten. Tegelijkertijd is onze conclusie dat uw aannames in deze klacht niet juist zijn. De ACM past daarom de uitkomsten van het onderzoek Energietarieven in Transitie niet aan. Met deze toelichting heb ik u meer inzicht willen geven in ons werk en hoe wij uw signaal gebruiken om effectief toezicht te houden.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

drs. J.B. Smit
Teammanager Directie Toezicht Energie